

[Frits Clausen.]

ihjel, før han maa gøre alvorlig Brug af sine Vaaben.

Til Spørgsmaalet om den ekstraordinære Indkvartering af Tjenestemænd og andre inden for Rets-, Politi- og Fængselsvæsen skal jeg kun sige, at vi fra vor Side kun finder det rimeligt, at Staten sørger for de Mennesker, som sendes ud til Varetagelse af Samfundets Interesser. Det er ligeledes naturligt, at man ikke kan lægge Indkvarteringsbyrderne over paa Kvarterværterne, men at disse skal have fuldt Vederlag for de ydede Fornødenheder. Spørgsmaalet er dog under de foreliggende Forhold ikke løst hermed, man maa ogsaa sørge for, at Kvarterværterne kan fremskaffe Varer som Kød, Flæsk, Æg o. s. v. til Indkvarteringen. Jeg haaber, at det Udvalg, der skal beskæftige sig med Sagen, ogsaa vil tage Hensyn til disse Spørgsmaal.

Med disse Bemærkninger kan jeg tilsige min Gruppes Støtte til Lovforslagets videre Fremme.

Stærmosen: Det foreliggende Lovforslag tilsigter at give Justitsministeren Bemyndigelse til at ekspropriere de Vaaben og den Ammunition, som blev tvangsafleveret af Ejerne i Juni 1940 i Henhold til Lov af 10. Maj samme Aar. Jeg maatte selv i 1940 aflevere mit Gevær 89, og jeg er ganske sikker paa, at mange havde samme Følelse ved denne Aflevering som jeg, jeg følte det som en Beskæmmelse, at Øvrigheden forlangte denne Aflevering med den Motivering, at det skulde ske af Hensyn til Retsikkerheden. Der var ikke dengang nogen Mangel paa Vaaben til Udrustning af Politiet, og ved at motivere Tvangsafleveringen paa denne Maade sagde Øvrigheden i Virkeligheden til Borgerne: Vi har ikke Tillid til jer, vi tør ikke stole paa jer. De allerfleste af dem, som deponerede deres Vaaben, har derfor sikkert følt Bitterhed derved, en Bitterhed, som vækkes igen ved det foreliggende Forslag.

Der kan imidlertid have været andre tvingende Grunde end Øvrighedens Mistillid til Borgerne for Tvangsafleveringen i 1940. Under en Okkupation kan Besættelsesmagten efter hævdevundne folkeretlige Regler og gældende folkeretlige Aftaler foretage Indskrænkninger i de almindelige Borgerrettigheder i det besatte Land og herunder paabyde Udlevering af de enkelte Borgeres Vaaben og Ammunition. Om et saadant Paabud har foreligget fra Okkupanten, saaledes at Tvangsafleveringen i 1940 skyldes et Magtbud udefra, eller den

udelukkende skyldes Myndighedernes Mistillid til Borgerne, ved jeg ikke noget om, det maa Fremtidens Historikere fortælle os noget mere om. Det vilde have været lettere at aflevere Vaabnene i 1940, hvis vi havde kunnet gøre det uden Bitterhed mod vor egen danske Myndighed.

Da jeg afleverede mit Gevær 89, kunde jeg ikke undlade at sende en Tanke ned til et lille demokratisk Foregangsland, Schweiz, hvor der baade under Freds- og Krigsforhold raader et ganske andet nært Tillidsforhold, jeg tør ligefrem sige nært Fortrolighedsforhold mellem Øvrighed og Borger, end de Forhold, som raader i vort Land. Jeg var engang paa Besøg hos en ung Schweizerbonde og saa med Beundring hele hans Bedrift. Da han viste mig Indholdet af sit Klædeskab, fik jeg det allerstærkeste Indtryk, jeg overhovedet modtog af det schweiziske Folkestyre. Her havde han sit Militargevær med 60 skarpe Skud, Haandvaaben og fuld Mundering. Saa meget betroede Øvrigheden ham og hans Landsmænd, saa stærk var Ansvarsfølelsen for Land og Folk, at denne Bevæbning kunde betros den enkelte. Og Tilliden krænkedes ikke. En schweizisk Konsul her i København blev engang spurgt, om der aldrig fandt Misbrug Sted af disse Vaaben. Nej, svarede han, det gør der ikke. Det hænder naturligvis ogsaa hos os, at der sker et Mord, men det er ejendommeligt, at Forbryderne aldrig forgriber sig paa de betroede Vaaben.

Naar den frie schweiziske Bonde og Borger møder op til Folkeforsamling og til Tegn paa sin Stemmeret hæver sit gamle Sværd over sit Hoved, er det ikke en tom antikveret Parade. Indholdet derhjemme i Klædeskabet fortæller, at der endnu i Schweiz lever et Folkestyre, hvis Grund er en gensidig Tillid mellem frie Borgere og en stærk Øvrighed, og det kan siges saa stærkt, at Schweizeren vilde føle sig rent ud som Træl, hvis han skulde bøje sig under en Lov som den, der tvang os til at aflevere Vaabnene i 1940.

Nu nytter det vel imidlertid kun lidt at tale om den Krænkelse af Frimandssindet, som blev begaaet dengang. Men det skal siges ved denne Lejlighed, at hvis vor Øvrighed i 1940 handlede paa eget Initiativ uden noget Krav fra Okkupanten, falder en Del af Skammen paa vor egen Øvrighed.

Det er heller ikke ud fra disse personlige og for mange vel desværre uforstaaelige Følelser, jeg her har skildret, jeg ønsker at føre en klar Opposition mod det forelagte Lovforslag.